

onderwerp

Politieke en financiële inzet seksuele en reproductieve
gezondheid en rechten

Arthur van Schendelstraat 696
3511 MJ Utrecht
Postbus 9022
3506 GA Utrecht

+31(0)30 231 34 31
office@rutgers.nl
www.rutgers.nl
www.rutgers.international

BIC ABNA NL 2A
IBAN NL18 ABNA 0496 3238
22

Geachte InformatEUR, geachte mevrouw drs. M. Hamer,

Allereerst willen we u feliciteren met uw aanstelling als informatEUR.

De seksuele gezondheid in Nederland staat onder druk. De cijfers van seksueel geweld zijn onverminderd hoog. Afgelopen jaar heeft ruim één op de 10 Nederlanders van 16 jaar en ouder een vorm van seksueel geweld meegemaakt. [1] Daarnaast zijn er krachten die de abortuszorg willen inperken. We zien met name internationaal aanvallen op seksuele rechten en op de organisaties en mensen die ervoor opkomen. [2] Het is van belang dat de komende regering hier in de komende vier jaar een antwoord op geeft. Hier is groot draagvlak voor in politiek, samenleving, en vooral ook onder jongeren. [3]

Nederland staat internationaal bekend om haar leiderschap op het gebied van Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) en investeert als één van de weinige donoren in onderwerpen die voor andere landen gevoelig liggen zoals seksuele voorlichting en anticonceptie voor jongeren en ongetrouwde vrouwen, seksuele rechten en veilige abortus. Door de coronapandemie verslechteren de SRGR indicatoren wereldwijd schrikbarend. Internationaal zijn er 1.4 miljoen meer ongeplande zwangerschappen, er is een toename van meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken, en meer geweld tegen vrouwen. [4] De urgentie is daarmee des te hoger dat Nederland internationaal het voortouw blijft nemen. We kunnen met trots zeggen dat de uitvoering van dit beleid effectief is gebleken en dat Nederland hier een sterk track record heeft opgebouwd. [5] Daarom stellen we de volgende inzet voor in het Regeerakkoord:

Nederland is, nationaal en internationaal, een leider op het terrein van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en zal:

- 1) **Een nationaal actieplan preventie seksueel geweld invoeren met één gecoördineerde aanpak en passende begroting dat zorgt voor: [6]**
  - Betere **seksuele voorlichting** op school en daarbuiten zodat er een generatie opgroeit die elkaars wensen en grenzen respecteert.
  - Betere opleidingen voor **professionals** in het onderwijs, de zorg en bij de politie zodat ze seksueel geweld eerder signaleren en vaker voorkomen.
  - Meer publiekscampagnes om de **cultuur rond seks** in Nederland te verbeteren.
  - Aandacht voor zowel **slachtoffers en daders als omstanders**.
- 2) **Zorgen dat dat de keuzevrijheid en zelfbeschikking van vrouwen centraal staat en er geen onnodige barrières zijn in de toegang tot en gebruik van anticonceptie en abortuszorg [7].** Zo wordt deze zorg vrouwvriendelijker.
- 3) **De inzet versterken op Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten en behoud het als prioriteit binnen het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, juist in tijden van COVID.**

Met vriendelijke groet,

Ton Coenen

onderwerp
Politieke en financiële inzet seksuele en reproductieve
gezondheid en rechten

Referenties:

1] Seksuele grensoverschrijding en seksueel geweld is een omvangrijk probleem in Nederland. 22 procent van de vrouwen en 6 procent van de mannen is weleens gedwongen om seksuele handelingen te verrichten of te ondergaan. Daarbij gaat het om manuele, orale, vaginale of anale seks. Als we andere vormen van seksuele grensoverschrijding, zoals ongewenst betasten of zoenen, daarbij optellen, dan heeft 53 procent van de vrouwen en 19 procent van de mannen dat weleens meegemaakt.

In een onderzoek dat het CBS heeft gepubliceerd op 21 december 2020 hebben ze onderzocht hoe vaak seksuele intimidatie en seksueel geweld, zowel fysiek als online, voorkwamen in een periode van een jaar. Dit gaat bijvoorbeeld over ongewenste aanrakingen, vervelende seksuele opmerkingen via internet, maar ook over gedwongen worden tot seksuele handelingen en verkrachtingen. De cijfers zijn schokkend. Afgelopen jaar heeft ruim één op de 10 Nederlanders van 16 jaar en ouder een vorm van seksueel geweld meegemaakt, dat zijn meer dan anderhalf miljoen personen. Jonge vrouwen zijn hier veel vaker slachtoffer. 22% van de 18-24-jarige vrouwen heeft met fysiek seksueel geweld te maken, variërend van ongewenste aanrakingen tot verkrachting te maken. Per jaar. Dat is vier keer zo vaak als hun mannelijke leeftijdsgenoten. Bekijk de cijfers van het CBS hier.

2] Recent zijn er twee artikelen verschenen met daarin onderzoek naar de anti-abortus beweging en bredere de anti-gender beweging in Nederland. Deze lichten de strategieën van deze partijen toe:

- Anti-abortusbeweging haalt vrouwen over tot het nemen van gevaarlijke spijtpil | Groene Amsterdammer
- Voor ons en natuurlijk dankzij de Here God | Groene Amsterdammer

Aanvallen op SRGR internationaal zijn terug te lezen in onder andere:

- State of Civil Society Report 2020 - SOCS2020_Exclusion_en.pdf | Civicus.org
- State Attacks on Sexual and Reproductive Health | Planned Parenthood

3] In de samenleving is breed draagvlak voor beleid ter bevordering van seksuele gezondheid. Dat zagen we bij de grote belangstelling voor [de Politieke Sekswijzer](#), met meer dan 57.000 mensen die deze tool gebruikten voor de verkiezingen. Ook is er brede support voor de campagne #TotHier om seksueel geweld te stoppen, met meer dan 25 partners en 13.000 ondertekenaars van de petitie.

4] Internationaal zijn er 1.4 miljoen meer ongeplande zwangerschappen, er is een toename van meisjesbesnijdenis en kindhuwelijken, en meer geweld tegen vrouwen. Hieronder de lijst van referenties om deze cijfers te staven:

- 12 million women have seen contraceptive interruptions, leading to 1.4 million unintended pregnancies | UNFPA
- COVID-19 increasing risk of female genital mutilation | UN News
- 10 million additional girls at risk of child marriage due to COVID-19 | Unicef
- The Shadow Pandemic: Violence against women during COVID-19 | UN Women – Headquarters

5] Nederland heeft een track record op SRGR. Het beleid is doorgelicht door de IOB in 2013.

Het volledige rapport is hier te vinden:

- Beleidsdoorlichting Nederlandse inzet voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten – Balancing ideals with practice | Rapport | Directie Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie (IOB)

Er is tevens daar een korte samenvatting van dit rapport te vinden:

- Nieuwsbrief Beleid seksuele en reproductieve gezondheid en rechten werpt vruchten af.

Resultatenrapportage van Nederland 2019, zoals gerapporteerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, bevat de kwantitatieve resultaten die zijn behaald:

- Dutch Development results Sexual and reproductive health and rights including HIV / AIDS

onderwerp

Politieke en financiële inzet seksuele en reproductieve
gezondheid en rechten

De inzet van Nederland is zowel in termen van beleid als van financiering te vinden in onderstaande twee publicaties van het Countdown 2030 Europe consortium, waar Rutgers deel van uitmaakt:

- Annual Tracking Report 2018-2019.pdf (countdown2030europe.org)
- Annual Tracking Report - web.pdf (countdown2030europe.org) en srhr_forecast_web.pdf (who.int) - key findings page 3

6] Rutgers heeft in november 2020 het *Pleidooi voor effectieve preventie van seksueel geweld* gepubliceerd met daarin een overzicht van feiten en cijfers over seksueel geweld en concrete en onderbouwde aanbevelingen voor een aanpak die werkt.

7] Meer lezen over argumentatie over anticonceptie:

- Iedere vrouw én man toegang tot anticonceptie – 4 juli 2019

Naar aanleiding van de tweede evaluatie van de Wet Afbreking Zwangerschap heeft Rutgers een reactie geschreven. Daarin staat de onderbouwing van de aanbevelingen.

- De abortuswet kan vrouwvriendelijker: Meer aandacht voor keuzevrijheid en betere toegang tot abortuszorg – 3 september 2020